



Mestna občina  
Ljubljana

Mestna uprava

**Oddelek za zdravje  
in socialno varstvo**

Cigaletova 5  
1000 Ljubljana  
telefon: 01 306 41 00  
faks: 01 306 41 11  
glavna.pisarna@ljubljana.si  
www.ljubljana.si

Številka: 90000-20/2019-33

Datum: 29. 11. 2019

Mestna občina Ljubljana  
Mestni svet  
Mestni trg 1  
1000 Ljubljana

k 2. točki 10. seje MS MOL

Zadeva: **Odgovor na svetniško pobudo samostojnega svetnika Liste kolesarjev in pešcev Janeza Stariha - stanovanjske skupnosti starejših**

Spoštovani,

v nadaljevanju podajamo odgovor na vprašanje Janeza Stariha, samostojnega svetnika Liste kolesarjev in pešcev glede pobude, da Mestna občina Ljubljana (MOL) oziroma Zavod za oskrbo na domu Ljubljana prične uvajati programe stanovanjskih skupnosti starejših.

MOL redno izvaja vse naloge za starejše, ki jih lokalnim skupnostim v Sloveniji nalaga nacionalna zakonodaja, kot na primer (do)plačevanje oskrbe v institucionalnem varstvu, zagotavljanje mreže javne službe za pomoč družini na domu preko Zavoda za oskrbo na domu Ljubljana ter koncesionarja Zavoda za socialno oskrbo Pristan in zagotavljanje primarnega zdravstvenega varstva za vse skupine prebivalcev. Poleg tega MOL, preko rednih letnih javnih razpisov, ki niso zakonska obveza, izdatno podpira tudi številne druge aktivnosti, programe in projekte s področja kulture, športa, izobraževanja, socialnega varstva in varovanja zdravja, ki starejšim v mestu nudijo raznovrstne oblike podpore in pomoči za samostojnejše in kvalitetnejše življenje v domačem okolju, med njimi tudi izjemno dobro sprejete dnevne centre aktivnosti za starejše. V MOL deluje tudi Info točka 65+ in za osebe z oviranostmi, redno skrbimo za informiranje starejših preko zloženk, spletne strani, vsako leto pa smo aktivni tudi na Festivalu za tretje življenjsko obdobje.

Poleg navedenega MOL redno spremlja tudi širše stanje/situacijo na področju starejših. S svojimi aktivnostmi stremimo k zagotovitvi pogojev, da starejši čim dlje ostanejo v domačem okolju. Poudarjamo, da smo v MOL izjemno angažirani pri iskanju in nujenju rešitev, ki so v naši pristojnosti, hkrati pa skušamo vplivati tudi na Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, da zgradi nove domove za starejše ter smo v ta namen opredelili tudi že lokacije za domove in jih posredovali ministrstvu. Poleg tega menimo, da bi bilo nujno urediti tudi področje dolgotrajne oskrbe in sprejeti kvaliteten zakon o dolgotrajni oskrbi, ki bi področje uredil in zagotovil potrebne ukrepe, zato proaktivno delujemo tudi na tem področju (predlogi in pripombe na osnutke).

V zadnjih nekaj letih tako spremljamo tudi različne pobude o alternativnih oblikah bivanja starejših. Stanovanjske skupnosti starejših predstavljajo eno od (inovativnih) oblik / možnih izbir bivanja v tretjem življenjskem obdobju in v Sloveniji zaenkrat še niso razširjene. Za tovrstne oblike (so)bivanja je značilno, da so večinoma neformalne in nastajajo v zasebni sferi, s samoiniciativnostjo in samoorganizacijo posameznikov. Primerne so za starejše, ki še ne potrebujejo tuje pomoči pri osnovnih dnevni opraviilih. Posamezniki lahko neko nepremičnino skupaj najamejo oziroma je lastnik eden izmed njih, sostanovalci se dogovorijo o delitvi najemnih in drugih stroškov ter ostalih pravilih sobivanja, si nudijo medsebojno pomoč, skupno življenje pa tako lahko postane ena od



LIUBLJANA:  
MESTO/CITY  
OF LITERA-  
TURE ...

Organizacija Združenih  
narodov za izobraževanje,  
znanost in kulturo

Unescovo  
kreativno mesto  
od 2015

ugodnih rešitev socialne in finančne situacije starejših. Organizacijo in drugo podporo (pravna ureditev, vzdrževanje objekta, odnosi, pomoč pri selitvi ipd.) običajno izvajajo nevladne organizacije. V Sloveniji se poskusi stanovanjskih skupnosti starejših v zasebni sferi šele začenjajo.

Na MOL skozi več let opazovanj ugotavljamo, da je na načelni ravni v MOL za različne, netradicionalne oblike bivanja in druge stanovanjske rešitve med starejšimi relativno veliko interesa in načelne pripravljenosti, ko pa je potrebno sprejeti končno odločitev in svoje stanovanje prodati ali oddati, se seliti in podobno, se ta interes starejših kaj hitro izgubi. Takšne izkušnje ima Javni stanovanjski sklad MOL (JSS MOL), podobno pa se je izkazalo tudi, ko smo nekaj let preko javnega razpisa podpirali program Zveze društev upokojencev Slovenije Svetovalnico za izboljšanje bivanja starejših. V okviru svetovalnice se je starejšim nudilo svetovanje glede bivanja v starosti, pomoč pri iskanju rešitev, tudi inovativnih kot so bivanjske skupnosti, nudila se je pravna podpora ter se je spodbujalo in osveščalo o alternativnih oblikah bivanja. Izhajajoč iz poročil je bilo zanimanja precej, kljub temu pa se ni oblikovala niti ena skupina starejših, ki bi pričela s sobivanjem.

Menimo, da bi bil za uveljavitev stanovanjskih skupnosti starejših v Sloveniji in tudi v MOL najprej potreben temeljit preobrat v mišljenju ljudi, ki so v slovenskem prostoru precej navezani na svoje nepremičnine. Na večjo pripravljenost posameznikov za sobivanje lahko vsekakor pozitivno vpliva osveščanje, seznanjanje in promoviranje alternativnih možnosti bivanja in predstavitev primerov dobrih praks. V ta namen je v Sloveniji na nacionalnem nivoju pod okriljem Ministrstva za okolje in prostor, kjer smo tudi sodelovali, potekal npr. projekt Sobivamo, ki je še posebej osveščal o različnih možnostih bivanjskih rešitev starejših, tudi sobivanja starejših in vzpostavil Info točke Sobivamo, ki nudijo informacije o možnostih zagotavljanja bolj prijaznega bivalnega okolja ali vzpostavljanja sobivalnih skupnosti.

V MOL stanovanjske skupnosti starejših vsekakor podpiramo in si želimo, da bi se čim več starejših odločalo za alternativne oblike bivanja. Že zdaj pa MOL najpomembnejši instrument stanovanjske politike za starejše izvaja preko JSS MOL, ki zagotovo ponuja največ možnih rešitev od vseh slovenskih občin. Tako poleg najemnih stanovanj nudi tudi druge možne rešitve in oblike bivanja za starejše: oskrbovana stanovanja, rentni odkup stanovanj, ugodna namenska stanovanjska posojila, zamenjava stanovanja, soglasje za oddajo dela stanovanja v podnajem, subvencije najemnine.

Pri tem je potrebno poudariti, da sedanji pravni okvir v stanovanjih JSS MOL ne omogoča oblikovanja tovrstnih stanovanjskih skupnosti v meri, ki bi omogočala njeno učinkovito implementacijo, predvsem z vidika pravnega urejanja statusa najemnikov (delov) stanovanja in možnosti njihovega subvencioniranja. Je pa tovrstna možnost predvidena v predlogu novega stanovanjskega zakona (čl 145. in 146.), h katerem je JSS MOL podal tudi ustrezne pripombe, ki bodo tovrstni instrument v nadaljevanju tudi omogočile.

Lep pozdrav.

Pripravila:  
Darija Božnik  
Višja svetovalka I

*Darija Božnik*



Tilka Klančar  
Sekretarka - vodja oddelka

*Tilka Klančar*